

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_34_SMRT_KRASNYCH_SRNCU		
Název materiálu:	Smrt krásných srnců		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	18. 1. 2013
Jméno autora:	Mgr. Magdalena Obšivačová		
Klíčová slova:	2. světová válka, vzpomínková próza, role vypravěče		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se na ukázce z prózy Oty Pavla Smrt krásných srnců dozvídá o osudu položidovské rodiny, hodnotí chování postav, hodnotí roli vypravěče a jeho zorného úhlu – je jím autor oživující vzpomínky sebe jako dítěte.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Komunikační, sociálně personální		
Anotace, metodický list:	Žák se seznamuje s knihou Smrt krásných srnců, s jejím poselstvím a zajímavou pozicí vypravěče.		
Použité zdroje:	PAVEL, Ota. Smrt krásných srnců. Jak jsem potkal ryby. 1.vyd. Praha: Olympia, 1981. ISBN 601-22-855 27-029-81. s. 69 -72.		

Popis hodiny

1. Četba ukázky z knihy
2. Úkoly a otázky po četbě
 - Shrňte obsah ukázky v bodech. Jaké otázky vás napadají, co byste potřebovali vědět?
 - Kdo je vypravěčem? Je na textu a jeho stylu poznat jeho věk? Napsal tuto knihu ve stejném věku, v jakém byl v roli vypravěče? Jak se věk autora projeví na obsahu a stylu vyprávění? Je důležité, aby autor vybral vhodného vypravěče? Proč? Platí, že je zásadně lepší, když knihy pro mládež vyprávějí vrstevníci? Je tato kniha určena vrstevníkům vypravěče?
 - Co můžeme říci o postavě tatínka. Charakterizujte ho. Vysvětlete jeho chování.
 - Jak vypravěč vnímá hroznou dobu války?
3. Shrnutí a zápis do sešitu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ota Pavel: Smrt krásných srnců

Potom jsme si udělali předčasně Štědrý večer, ráno měl tatínek odjet. Na stromku plápolaly svíčky, staniol hořel stříbrem a pokoj voněl lesem. Tatínek mi bůhví kde sehnal staré boty s bruslemi. Měl dávný přání, aby byl ze mě slavný hokejový hráč. A já mu zase opatřil od kluků dvě škatulky cigaret na cestu do koncentráku. Maminka s tatínkem se tvářili vesele, pobrukovali si, ale asi to dělali kvůli mně, abych měl na ten večer hezký vzpomínky. Muselo jim být mizerně, vždyť to mohl být jejich poslední společný večer v celém životě.

V noci se mnou někdo ve tmě zatřepal: „Vstávej, kamaráde, vstávej!“

Třásl se mnou tatínek, občas mi říkal kamaráde. Mně se ven nechtělo, v pokoji byla ukrutná zima. Klepaly se mi zuby, třásl jsem se po celém těle. Oblékl jsem se, ve vedlejší místnosti stála maminka, dala mi zimníček a čepici. Něco se dělo, a já neměl tušení, co. Maminka mi řekla: „Táta na tebe čeká na dvoře.“

Sešel jsem se schodů, tatínek tam stál a v ruce měl sekyru a balík pytlů. Dostal jsem strach. Kývl na mě. Šlapal jsem za ním po ztvrdlém sněhu, křupal nám pod nohama a dělalo to řachy-řach. Za topoly se objevil ten jeho rybník, vypadal jak v pohádce, celý zamrzlý a nad ním rozsvícený měsíc. Všude ticho, náramný ticho.

Tatínek začal pod Hudečkovíc oťukávat led. Šel kus do rybníka, led mu zněl pod sekyrou jak varhany v kostele. Pak se ke mně otočil: „Kapři se dusí. Nevysekali jim díry.“ Rozkročil se a udeřil do ledu. Zadunělo to nocí a já se zachvěl. Řekl: „Tady to uděláme!“

Stál a sekal do ledu. Ledová sprška mu třísnila šaty a obličej. Vysekal čtverec ledu a vytáhl ho z vody. Obrátil se ke mně: „Musíme počkat, kamaráde. Za pár minut příplavou.“

Díval jsem se jak očarován do průsvitné vody, kde se rýsoval každý záhyb dna a každý kamínek. Voda se chvěla a prostupovaly jí ze vzduchu životodárné bublinky, ten čtverec vypadal jak studánka pro kapří pocestné.

Tatínek tomu rozuměl, najednou se v tý křišťálový vodě objevil tmavý oválovitý stín a proplul pod námi. Vrátil se. Kapr. A jaký kapr! Vystrčil ven kulatou hubičku a lapal po vzduchu. Vtom příplul další. Chovali se jak omámení, vůbec jim nevadilo, že tam stojíme a koukáme na ně. V několika vteřinách se jimi hladina zaplnila a stále jich přibývalo. V té chvíli propadl tatínek čemusi hlubokému, neznámému, klek si na led, vyhrnul rukávy a začal je hladit po hlavách a hřbetech, laskal se s nimi a mumlal: „Kapříci moji. Kapříci.“

Hrál si s nimi a oni mu sjížděli k rukám jako jeho děti, v tom svitu měsíce zlatí a stříbrní, zářili jako svatí, nikdy později jsem podobné kapry neviděl. Převaloval je na rukou, zdvíhal je a pouštěl a přitom si něco broukal. Pak vstal, měsíc mu zrovna svítil do obličej, a měl ve tváři takový spokojený výraz. Šel k pytlům a vytáhl schovaný podběrák. Vzal jeden pytel, přistoupil k díře a nabral prvního kapra. Teď teprve jsem to pochopil a dostal pořádný strach. Zatahal jsem ho za rukáv: „Tatínku, pojď pryč. Jestli nás chytí, tak nás zabijou.“ Podíval se na mě nepřítomným pohledem a dneska vím, že by mu tenkrát bylo jedno, kdyby ho chytili a na místě ubili. Nemohl odejít a nechat Němcům své kapry.

Už se s kapry nemazlil. Nandával je do pytlů, nosili jsme je domů a maminka je rozdělávala do nádob. Náš barák se plnil odshora dolů vodou. Kapři plavali v kbelících, ve vaně, v kádích, ve starých koňských žlabech v maštali.

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

K ránu, kdy už měsíc přestával svítit a mráz přituhoval, byli jsme promrzlí na kost, a jak jsme nosili na zádech mokré pytle, maminka z nás škrábala led. Ale rybník byl už prázdný, kapři se přestěhovali ke svému majiteli, tatínek vlastně ukradl své vlastní ryby.

Ráno jsme odprovdili tatínka na autobus do Prahy. Měl v rukou kufříček a poprvé svěšený ramena.

Ale v mých očích vyrostl za tu noc o ohromný kus.

Ještě ten den jsme začali vyměňovat kapry kopcům a sedlákům za jídlo.